

Dosarul nr. 2ra-975/22
2-19168917-01-2ra-13072022

Prima instanță: (Judecătoria Cimișlia, sediul Leova) S. Gurițanu
Instanța de apel: (Curtea de Apel Comrat) D. Fujenco, L. Caraianu, A. Mironov

D E C I Z I E

28 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas
Victor Burduh
Dumitru Mardari

examinând recursurile declarate de Andrușenco Feodora, reprezentată de avocatul Șcheau Igor și Mogorean Oleg, reprezentat de avocatul Zubco Serghei, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Andrușenco Feodora împotriva lui Mogorean Oleg cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei suplimentare a Curții de Apel Comrat din 06 iunie 2022,

c o n s t a t ă :

La 24 octombrie 2019, Andrușenco Feodora a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mogorean Oleg cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, a indicat că a transmis lui Mogorean Oleg cu titlu de împrumut suma de 6 300 euro cu o dobândă de 10 % anual, pentru care ultimul a semnat 4 recipise (la 14 iunie 2009 pentru suma de 1 000 euro, la 12 august 2009 pentru suma de 4 000 euro, la 10 octombrie 2009 pentru suma de 1 000 euro și la 10 aprilie 2020 pentru suma de 3 00 euro).

La 09 septembrie 2019 a expediat în adresa pârâtului cererea prealabilă, prin care i-a solicitat restituirea datoriei, care a fost recepționată la 13 septembrie 2019, însă cererea a rămas fără răspuns.

Reclamanta Andrușenco Feodora a solicitat încasarea de la Mogorean Oleg a sumei de 4 900 de euro cu titlu de împrumut și suma de 4 921,97 de euro cu titlu de dobândă.

Prin hotărârea Judecătoria Cimișlia, sediul Leova din 21 mai 2020, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Andrușenco Feodora.

S-a încasat de la Mogorean Oleg în beneficiul Feodorei Andrușenco suma de 4 900 euro cu titlu de împrumut, suma de 4 921,97 de euro cu titlu de dobândă, suma de 7,50 de lei cu titlu de cheltuieli poștale, suma de 122,40 de lei cu titlu de cheltuieli pentru servicii cadastrale, suma de 4 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, suma de 2 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru aplicarea sechestrului și suma de 496 de lei cu titlu de cheltuieli de judecare a cauzei legate de citarea publică.

S-a încasat de la Mogorean Oleg în beneficiul statului suma de 5 689,86 de lei cu titlu de taxă de stat.

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 21 iunie 2021, s-a admis apelul declarat de Mogorean Oleg, s-a casat hotărârea Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 21 mai 2020 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care:

S-a confirmat tranzacția de împăcare din 16 iunie 2021 încheiată între Andrușenco Feodora și Mogorean Oleg prin care:

Pârâtul s-a obligat să achite reclamantei suma de 5 000 euro în contul stingerii tuturor obligațiilor pecuniare față de ultima.

Achitarea sumei respective urmează a fi efectuată lunar, începând cu data de 25 iunie 2021 până în ziua de 25 a fiecărei luni a câte nu mai puțin de 500 euro lunar, până la achitarea definitivă a sumei până la data de 25 martie 2022.

Prin achitarea integrală a sumei de 5 000 euro și a cheltuielilor legate de executare, reclamanta renunță la alte pretenții care pot fi înaintate în temeiul recipiselor.

S-a dispus încetarea procesului.

La 25 noiembrie 2021, executorul judecătoresc Petranova Irina a depus la Judecătoria Cimișlia, sediul Leova o cerere, prin care a solicitat explicarea și modul de executare a hotărârii emise de Judecătoria Cimișlia, sediul Leova din 21 mai 2020 (f. d. 50 Vol. II).

Prin încheierea Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 21 aprilie 2022, s-a strămutat cauza la Curtea de Apel Comrat pentru examinarea demersului executorului judecătoresc Petranova Irina cu privire la explicarea și modul de executare a hotărârii emise de Judecătoria Cimișlia, sediul Leova din 21 mai 2020 (f. d. 89-90 Vol. II).

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 06 iunie 2022, s-a respins demersul executorului judecătoresc Petranova Irina cu privire la explicarea și modul de executare a hotărârii emise de Judecătoria Cimișlia, sediul Leova din 21 mai 2020 (f. d. 100-102 Vol. II).

Prin decizia suplimentară a Curții de Apel Comrat din 06 iunie 2022, s-a încasat de la Andrușenco Feodora în beneficiul statului suma de 2 844,93 de lei cu titlu de taxă de stată pentru examinarea cauzei în instanța de fond.

S-a încasat de la Mogorean Oleg în beneficiul statului suma de 2 844,93 de lei cu titlu de taxă de stată pentru examinarea cauzei în instanța de fond.

La 28 iunie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Andrușenco Feodora, reprezentată de avocatul Șcheau Igor a declarat recurs împotriva deciziei suplimentare a Curții de Apel Comrat din 06 iunie 2022, prin care a solicitat admiterea recursului cu casarea deciziei suplimentare.

Andrușenco Feodora, în motivarea recursului a invocat că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept procesual cu referire la taxa de stat, ignorând faptul că a fost scutită în instanța de fond de la plata taxei de stat.

La 03 iulie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Mogorean Oleg, reprezentat de avocatul Zubco Serghei, a declarat recurs împotriva deciziei suplimentare a Curții de Apel Comrat din 06 iunie 2022, prin care a solicitat admiterea recursului cu casarea deciziei suplimentare în partea în care s-a dispus încasarea din contul său a sumei de 2 844,93 de lei cu titlu de taxă de stat pentru examinarea cauzei în instanța de fond.

Recurentul Mogorean Oleg, în motivarea recursului a invocat că instanța de apel a aplicat eronat prevederile art. 97 alin. (6) din Codul de procedură civilă, care reglementează repartizarea cheltuielilor în cazul încheierii tranzacției de împăcare.

De asemenea, a menționat că prin emiterea deciziei suplimentare, instanța de apel a modificat propria decizie, emisă la 21 iunie 2021, prin care a fost confirmată tranzacția de împăcare.

Or, prin decizia din 21 iunie 2021, instanța de apel a casat hotărârea instanței de fond, inclusiv în partea în care a dispus încasarea taxei de stat.

Or, casarea hotărârii instanței de fond presupune, inclusiv desființarea soluției în partea încasării taxei de stat, astfel instanța nu este în drept să revină asupra acestei chestiuni, în caz contrar fiind încălcat principiul securității raporturilor juridice și autorității lucrului judecat.

În cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Cu referire la termenul de declarare a recursurilor, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Comrat a emis decizia suplimentară la 06 iunie 2022.

Astfel recursul declarat de Andrușenco Feodora, reprezentată de avocatul Șcheau Igor la 28 iunie 2022 și de către Mogorean Oleg, reprezentat de avocatul Zubco Serghei la data de 03 iulie 2022, se consideră depuse în termenul prevăzut de lege.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2022, recursurile declarate de Andrușenco Feodora, reprezentată de avocatul Șcheau Igor și de către Mogorean Oleg, reprezentat de avocatul Zubco Serghei, au fost considerate admisibile.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Examinând materialele dosarului în raport cu temeiurile cererii de recurs, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursurile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină

decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din materialele dosarului rezultă că prin hotărârea Judecătoria Cimișlia, sediul Leova din 21 mai 2020, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Andrușenco Feodora și s-a încasat de la Mogorean Oleg în beneficiul Feodorei Andrușenco suma de 4 900 euro cu titlu de împrumut, suma de 4 921,97 de euro cu titlu de dobândă, suma de 7,50 de lei cu titlu de cheltuieli poștale, suma de 122,40 de lei cu titlu de cheltuieli pentru servicii cadastrale, suma de 4 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, suma de 2 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru aplicarea sechestrului și suma de 496 de lei cu titlu de cheltuieli de judecare a cauzei legate de citarea publică.

Totodată, s-a încasat de la Mogorean Oleg în beneficiul statului suma de 5 689,86 de lei cu titlu de taxă de stat de care reclamanta a fost scutită.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, Mogorean Oleg a contestat-o cu apel, pentru care a achitat taxa de stat în mărime de 4 267,39 de lei (f.d.206 Vol.I).

În instanța de apel, Mogorean Oleg, reprezentat de avocatul Zubco Serghei, a depus o cerere, prin care a solicitat confirmarea tranzacției de împăcare și încetarea procesului (f. d. 28-30 Vol. II).

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 21 iunie 2021, s-a admis apelul declarat de Mogorean Oleg, s-a casat hotărârea Judecătoria Cimișlia, sediul Leova din 21 mai 2020 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a confirmat tranzacția de împăcare din 16 iunie 2021 încheiată între Andrușenco Feodora și Mogorean Oleg și s-a dispus încetarea procesului.

Ulterior, la 25 noiembrie 2021, executorul judecătoresc Petranova Irina a depus la Judecătoria Cimișlia, sediul Leova o cerere, prin care a solicitat explicarea și modul de executare a hotărârii emise de Judecătoria Cimișlia, sediul Leova din 21 mai 2020 (f. d. 50 Vol. II), iar prin încheierea Judecătoria Cimișlia, sediul Leova din 21 aprilie 2022, s-a strămutat cauza la Curtea de Apel Comrat pentru examinarea demersului (f. d. 89-90 Vol. II).

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 06 iunie 2022, s-a respins demersul executorului judecătoresc Petranova Irina cu privire la explicarea și modul de executare a hotărârii emise de Judecătoria Cimișlia, sediul Leova din 21 mai 2020 (f. d. 100-102 Vol. II).

Totodată, prin decizia suplimentară a Curții de Apel Comrat din 06 iunie 2022, s-a încasat de la Andrușenco Feodora și Mogorean Oleg în beneficiul statului suma de 2 844,93 de lei de la fiecare cu titlu de taxă de stat pentru examinarea cauzei în instanța de fond.

Verificând legalitatea deciziei suplimentare prin prisma argumentelor invocate în cererile de recurs, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că aceasta urmează a fi casată reieșind din următoarele.

Repartizarea cheltuielilor de judecată între părți este guvernată de principiul potrivit căruia instanțele se vor pronunța întotdeauna asupra cheltuielilor de judecată în cadrul dispozitivului hotărârii judecătorești efectuând și motivarea corespunzătoare a acestora. În situația în care instanța a omis să se pronunțe, în

dispozitivul hotărârii, asupra cheltuielilor de judecată, partea interesată este în drept să solicite acest lucru, adresându-se cu cerere în instanța care a emis hotărârea. În privința demersului respectiv, instanța va pronunța o hotărâre suplimentară, în temeiul art.250 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 250 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța care a pronunțat hotărârea emite, din oficiu sau la cererea participanților la proces, o hotărâre suplimentară dacă nu s-a pronunțat asupra unei pretenții formulate de către părți sau de către intervenientul principal; rezolvînd problema dreptului în litigiu, nu a indicat suma adjudecată, bunurile ce urmează a fi remise sau acțiunile pe care pîrîtul trebuie să le îndeplinească; nu a rezolvat problema repartizării între părți a cheltuielilor de judecată ori a omis să se pronunțe asupra cererilor martorilor, experților, specialiștilor, interpreților sau reprezentanților cu privire la cheltuielile de judecată a căror compensare li se cuvine.

După cum rezultă din decizia suplimentară contestată, instanța de apel a dispus încasarea de la Andrușenco Feodora și Mogorean Oleg în beneficiul statului a sumei de 2 844,93 de lei de la fiecare cu titlu de taxă de stat pentru examinarea cauzei în instanța de fond, deși prin decizia din 21 iunie 2021, prin care a fost confirmată tranzacția de împăcare, a casat hotărârea instanței de fond, inclusiv și în partea încasării cheltuielilor de judecată.

În motivarea deciziei suplimentare, instanța de apel a făcut referire la prevederile art. 97 alin.(6) din Codul de procedură civilă, care stipulează că dacă, după depunerea cererii de chemare în judecată, părțile au recurs la mediere și s-au împăcat parțial, taxa de stat se reduce proporțional valorii pretenției soluționate prin tranzacție.

Colegiul consideră că instanța de apel eronat a aplicat norma procesuală respectivă, or, la materialele cauzei nu se conțin probe ce ar demonstra că părțile au recurs la procedura de mediere.

În speță, instanța de recurs constată că sunt aplicabile prevederile art. 97 alin. (4) și (5) din Codul de procedură civilă, care stipulează că dacă la încheierea tranzacției, părțile au prevăzut modul de repartizare a cheltuielilor de judecată, instanța soluționează problema în conformitate cu înțelegerea părților.

Dacă, la încheierea tranzacției, părțile nu au prevăzut modul de repartizare a cheltuielilor de judecată, acestea se consideră compensate.

Astfel, urmează a se relata că în cazul încheierii unei tranzacții de împăcare dacă nu s-a prevăzut ordinea repartizării cheltuielilor de judecată, instanța va soluționa această problemă în încheierea de aprobare a tranzacției în conformitate cu art. 94, 95 și 98 din Codul de procedură civilă, adică conform concesiilor reciproce efectuate de părți, dar cu obligativitatea încasării cheltuielilor suportate de către instanță.

Cu referire la cele invocate supra, instanța de recurs remarcă faptul că, în instanța de fond, Andrușenco Feodora a fost scutită de la plata taxei de stat.

Totodată, la depunerea cererii de apel, Mogorean Oleg a achitat taxa de stat în mărime de 4 267,39 de lei (f. d. 206 Vol. I), iar prin confirmarea tranzacției de împăcare, instanța de apel, a casat hotărârea instanței de fond, inclusiv și în partea

încasării de la Mogorean Oleg în beneficiul statului a sumei de 5 689,86 de lei cu titlu de taxă de stat de care reclamanta a fost scutită.

Respectiv, Colegiul conchide că la emiterea deciziei suplimentare, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile procesuale care reglementează repartizarea cheltuielilor de judecată în cazul încheierii tranzacției de împăcare și prin urmare, a modificat propria decizie prin care a fost confirmată tranzacția de împăcare.

Având în vedere cele menționate, Colegiul consideră că cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat pentru judecarea cauzei în instanța de fond urmează a fi considerate ca fiind compensate.

Analizând circumstanțele descrise, Colegiul reține că cele menționate servesc drept temei de a admite recursurile declarate de Andrușenco Feodora, reprezentată de avocatul Șcheau Igor și de către Mogorean Oleg, reprezentat de avocatul Zubco Serghei cu casarea deciziei suplimentare a Curții de Apel Comrat din 06 iunie 2022.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admit recursurile declarate de Andrușenco Feodora, reprezentată de avocatul Șcheau Igor și de către Mogorean Oleg, reprezentat de avocatul Zubco Serghei.

Se casează integral decizia suplimentară a Curții de Apel Comrat din 06 iunie 2022, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Andrușenco Feodora împotriva lui Mogorean Oleg cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas

Victor Burduh

Dumitru Mardari